

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY V - SEGONA EPOCA

JULIOL - AGOST DE 1923 : N.º 24

SUMARI:

TEXT: Ermits de Sant Salvador de les Espases, per *Joaquim Sarret i Arbós*.—III Diada de Germanor a l'Obac, per *Rosend Grané i Civil*.—Classificacions i premis en els concursos establerts per la «Diada» —Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, per *F. P.*—Crònica.—Anunci d'excursions, per agost i setembre.

GRAVAT: Cèsar August Torres.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIO: SANT ANTONI 64

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY V

SEGONA ÈPOCA

JULIOL - AGOST 1923

NÚM. 24

Ermita de Sant Salvador de les Espases

Radica en la parròquia d'Esparraguera, dalt d'un turó de la serra que domina la Puda d'Olesa, enfront del Santuari o antiga parròquia de Santa Maria del Puig.

Es difícil precisar l'origen de l'ermita de Sant Salvador de les Espases on, segons es diu, hi havia un castell.

A la vila d'Esparraguera es conta per tradició que, en una batalla que Ramon Berenguer, comte de Barcelona, sostingué contra els Serrains en aquell lloc, aparegueren unes senyals com espases de foc que aturdirien a l'enemic, el qual va fugir espantat, deixant en el camp molts morts. En memòria d'aquella victòria, diuen, fou edificada l'ermita i consagrada sots invocació de Sant Salvador, amb el sobrenom de *les Espases*.

Altres creuen, que la féu edificar En Joan d'Austria en 1572, quan va visitar el Montserrat, després de la victòria de Lepant. (1)

Aquesta darrera versió, no la creiem gens verídica, perquè nosaltres tenim dades que justifiquen l'existència de dita ermita en el segle XIV, com anem a exposar breument.

Hem llegit que Carles el Calvo, en l'any 872 va donar la vila d'Esparraguera als monjos de Besalú (2); i en el Manual «Montserrat» del nostre Arxiu municipal, hi trobem que En Pere Costa, ciutadà de Barcelona, era senyor del Castell d'Esparraguera i de Sant Salvador de les Espases, seguint-se, en l'any 1312, causa d'apelació davant l'Arquebisbe de Tarragona, entre dit senyor, d'una part i el Monestir

(1) M. Arnús.—Història de la Puda de Montserrat, pàg. 62.

(2) Madoz.—«Diccionario Geográfico».—Lletre E.

de Montserrat, de part altra, sobre contribució de murs, fossos i altres, del dit Castell d'Esparraguera. (1).

Aquest Castell i el de les Espases foren comprats al 28 de setembre de 1351, pel Prior de Monterrat a Ramon de Tous i a sa muller Violant; (2) i no sabem perquè, als anys següents, la ermita de Sant Salvador de les Espases era propietat de la ciutat de Manresa, la qual cobrava les rendes i llegats que a ella feien els devots particulars; tenint-hi una persona encarregada, amb el nom de *Deodat*.

En el referit Arxiu municipal, hi ha un quadern de divuit folis menors, cubert de pergami, rotulat *Capbreu de les lexes fetes a Sant Salvador de les Espases*, el qual conté una relació de les almoines o *lexes* de l'any 1352 fins el 1377. D'aquesta època és la primera nova de l'elecció d'obers que feien els Consellers de Manresa per a l'administració de la ermita de Sant Salvador de *les Espases*, la qual circumstància trobem en els llibres del Consell manresà fins a les darres del segle XVII.

La excessiva confiança que tenien els Consellers de Manresa a la persona encarregada de recollir les *lexes* i rendes de Sant Salvador de les Espases, motivà un abandó a l'edifici que s'enderrocava; lo qual, vist pels Jurats obrers i donada raó en Consell, fou enviada al rector d'Esparraguera mossèn Bartomeu Comelles, Pbre., la següent lletra: «*Molt Rnt. Senyor—Esta ciutat ha determinat posar los ulls en les coses de Sant Salvador de les Espases y redresar aquellas, y per est efecte ferem anar los obrés de dita capella lo dia de la festa mes prop passada allí pera que mirassen les coses com anaven y donada rahó en Consell entenguerem com dita capella y casa se anaven arruinant y també com també tenia alguns censos dels quals V. M. com a rector de Esparraguera ne rebia alguna part y si desta manera passa la rebrem particular en que V. M. nos ne done avis y també si y ha altres coses que altri les reba ho tinga ho se deuen de pagar pera que de tot pugam ser enterats y per lo descarrech que convé. Guarde Deu a V. M. com pot.—En Manresa y agost als 22 de 1604.—A la hordinació de V. M. promptes los Consellers de la ciutat de Manresa.*» (3)

(1) Manual de Montserrat.—Arxiu Municipal.

(2) Salat.—«Traslado de las monedas de Cataluña».—Vol. I, pàg. 85.

(3) Registre de Lletres 1601-1621.—Arxiu Municipal.

Possible és que en aquest temps es restaurés la casa i ermita de Sant Salvador de les Espases; doncs que trobem el nomenament de Jurats obrers quins assistien a l'Aplec que tots els anys tenia lloc a dita ermita el diumenge després del dia 6 d'agost, festivitat de la Transfiguració del Senyor.

Amb el canvi de règim municipal per la llei de Nova Planta (1716) veiem desaparèixer els Jurats obrers; i no trobem, després, en l'Arxiu manresà cap document que parli de l'ermita o capella de Sant Salvador de les Espases.

JOAQUIM SARRET I ARBÓS.

Manresa de 1923.

III Diada de Germanor a l'Obac

El dia creix emmandrit per l'espessa boira que l'envolcalla. Les primeres clarors que s'escampem, no tenen pas el brill d'or que enrogeix primer i grogueja després, serrats i fondalades quan el sol les acarícia.

La boira s'arrocega calmosa, tafanejant els llocs més envitricollats de la selva, besant les plantes i esborrant les blavors llunyanes. La multitud, amb el cor amarat d'il·lusió i llibertat, confia en l'evolució o lluita dels elements naturals que ens regeixen i les colles plenes de pur optimisme, s'enlairen alegres a la muntanya, pels bells corriols que les espïen.

Oh caminet que serpenteja jugar pel mig de la boscúria, si sabessis quin encís, quin misteri serves al caminant que té la joia de trepitjar-te!

Quan t'enfiles precipitat, somniant amb la visió que dalt el serrat t'espera, et tornes romancer i pesat, fas unes giragonces repetides, inacabables, que fan creure al caminant que hi tresca, que et dol que són cor bategui de goig i joia a l'arribar dalt del coll abillat de festa.

El sol cada moment més poderós, sosté renyida lluita amb els núvols que corren enfurismats, esmaperduts, cap al mar... allà, sobre el breçol de les ones i emparats per sa mare, conspiraran?...

El Pireneu, serva l'encomanadissa grisor que ompla l'espai i sols uns ulls febrerosos de bellesa hi veuen—tot confós—com un emblanquinat creuer, fantàsticament embarrancat, sostenint esfereïdora llui-

ta amb els elements naturals que el cerquen; és l'alterosa Serra de Cadí, endiuementada de blanc i pur mantell de neu.

El Montserrat s'ha després de les bromes que el vestien i se'ns presenta nú, magestuós, com un mur inexorable a totes les inclemències del cel i de la terra.

La diada és ben germanívola.

Tot el poble s'és aplegat a terra alta, on la gent tornats infants, corren i salten, dansen i suspiren, per entre mig del bosc, encoixinat de mates i boixos, romanins i ginebres que l'engalanen i embaumen amb olors que encenen l'esperit.

Oh jovent endormiscat que, inquibit dintre de quatre parets ciutadanes, restes embadalit al contemplar artificiositats ridícoles, amotllades amb la mateixa caixa de noi dels petits i migrats esperits que al·lucinats i cecs, mantenen el caliu del foc infernal que crema i corrumpeix! Treu vigorosament el cap a la llum i segueix el primer camí que mení al camp; no vulguis escollir-lo, car tots són bons i drets, encara que facin marrades, tots t'alliçonaran humilment sense crits ni males cares; ells, agraïts per la teva amical companyia, t'endinzaran per afraus i boscuries, pics i cavernes i, quan el cós atuit semblarà defallir, et convidaran amb aigua puríssima, que engoliràs com si fós cosa sagrada.

La festa es va abrillantant extraordinàriament i els atletes tresquen llampants, gesticulant rítmicament llurs bíceps banyats pel Sol, que caldeja i mou joguinosament el paisatge, rublert de lluminositat. Amb tanta claror les ginesteres brillen i flairen com altars engalanats en dia de festa; les farigoles, hom diria que després de llur sacrifici, s'han mantingut florides per a lluir ses gales tan humils com vistoses. Els ocells canten el millor que saben, tal és llur platxeri, mentres les fulles seques aprofiten el més insignificant oratge per a fer sardana i les seves germanes, arrapades als troncs i branques on mamen la sava que les vigoritza i vernissa, xiuxegen dolçament, musicals des pel ventitjol que les rumbeja.

Guaitau quina roca que plora per la vida dels mortals! Els caminets tots hi saben; també la festeja el rossinyol, les donzelles s'hi alegren, el pastor hi refila el fluvíol; els vells, s'hi troben joves, els infants, àngels volant.

Haveu vist el fruit d'aquella donzella matinera que a trenc d'aua

com abella sortida del cau, cercava amb tota delicadesa la flor de les flors?... Quina donzella!

Les fogueres capriciosament escampades, confonen el decorat; les cançons populars, surten vibrants per tot arreu, ofegant la cridòria i brugit que les rodeja.

Un troç de cel blau resta invisible; és la bandera que presideix la festa, onejant vistosa, inquieta, dignificant al poble que representa.

Una negror amenaçadora s'apropa a grans passos, fins a prendre'ns d'una revolada la daurada llum que ens manté enlluernat l'esperit.

El groc dels llunys, palideja abans d'ésser engolit per la boirada que avença victoriosa, enfosquint i pinzellant de color gris les muntanyes més clarejades. Cauen les primeres gotes enjogassades pel vent que les papelloneja abans d'acabar de despendre's.

La pluja augmenta i la gent a aixopluc, expliquen contes i rondalles, mentres les granotes canten i els caragols i llimacs plategen llur camí.

A l'hora de la posta, el cobricel és ben variat; la tenora refila, saltironeres rodones s'han format.

El sol, com penedit de no haver estat propici a la bella festa, s'és amagat; la gent s'acomiada, la Lluna tafanera treu el cap...

ROSSEND GRANÉ I CIVIL

CLASSIFICACIONS I PREMIS EN ELS CONCURSOS ESTABLERTS PER LA "DIADA"

Marxa lliure d'Orientació Excursionista (local):

Primer: Jaume Grieria (de la S. d'A.)

Segon: Pere Pera » »

Tercer: Manel Fonoll » »

Quart: Josep Giner » »

En aquesta prova prengueren la sortida 13 concursants; 9 de la Secció d'Atletisme d'aquest Centre; 3 de la Secció Excursionista de la Fraternitat Republicana i 1 de lliure.

Salts d'alçada amb impuls:

Primer: Joan Puigbó. 1 m. 50 cm.

Salts de llargada amb impuls:

Primer: Francesc Roig. 5 m. 50 cm.

Segon: Joan Mach. 4 m. 95 cm.

Salts amb perxa:

Llorenç Feiner. 2 m. 70 cm.

Aquestes tres proves eren reservades a socis de la Secció d'Atletisme.

Cursa de velocitat, 60 metres llisos (local):

Primer: Francesc Roig (de la S. d'A.)

Segon: Alfred Ubac » »

Concurs de salts a corda per a senyoretes:

Primer: Júlia Suana (del Centre Excursionista).

Segon: Bulàlia Torrens (de la S. E. de la «J. Tarrasense».

Tercer: Dolors Condal (del Centre Excursionista).

Hi prengueren part 9 concursants.

Concurs de rams de plantes i flors boscanes:

Premi: Ram n.º 12 presentat per la senyoreta Carme Soler.

Premi: Ram n.º 11 » » » » Maria Aymerich.

Premi: Ram n.º 1 » » » » Teresa Tort.

Accèssits als rams núms. 10 i 8 presentats per les senyoretes Teresa Cardellach i Dolors Condal respectivament.

El Jurat va creure convenient unificar els tres premis oferts i crear-ne dos de nous com accèssits.

Concurs de llegendes i anècdotes d'excursions:

Primer premi, a N'Isidre Suana, per l'anècdota «*Pirenenca*». Lema: «*Perills*».

Segon premi, a En Pere Sala, per la llegenda «*De cómo els consellers de la vila de Bagà foren alliberats del poder dels moros*».

Concurs de fotografies:

El fall d'aquest Concurs es donarà a conèixer pròximament.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

Visita efectuada durant l'excursió a Barcelona, el dia 27 de maig d'enguany

El diumenge dia 27 de maig, un bon nombre de socis del Centre, acompanyats de unes quantes senyores i senyoretes vàrem visitar l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona.

A un quart de 10 arribàrem a l'esplèndid i grandios hostatge d'aqueixa mai prou alabada Institució, essent rebuts en un dels seus magnífics salons per una comissió del Consell Directiu, presidit per la Secretaria Na Vicenta Carreras i Raventós. Després de les mútues presentacions fou invitat el nostre President a firmar en l'Album, record dels visitants del Casal, qui va inscriure unes curtes paraules de felicitació i agraïment per l'acollida rebuda, fent constar quan seria grat al nostre Centre correspondre a l'afectuós acolliment de que era objecte, com també poder fer quelcom en honor de tan bella com útil obra.

Seguidament començàrem la visita a les aules i dependències de la casa, explicant-nos i mostrant-nos la sàvia disposició i funcionament de cada servei. A mida que anàvem veient aquelles instal·lacions i l'explicació de l'obra social que representa tot el d'aquella casa, quedàvem admirats de l'esforç que per la seva organització han tingut d'esmersar-hi les seves directores.

Seria difícilíssim descriure tot quan vàrem admirar i sobretot donar una idea exacta de com i en quina forma funcionen les diferents seccions i variades formes d'ensenyament que es donen a l'Institut; creiem serà més fàcil se'n facin més càrrec els nostres consocis extractant algunes dades del *Report Documental* que, editat en elegant volum van fer-nos delicada ofrena com a record de la visita, les distingides dames que van acompanyar-nos.

Sòcies

Les sòcies de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona es denominen actives i estan dividides en Sòcies Protectores i en Sòcies Numeràries, amb igual dret unes i altres als avantatges que la Institució els ofereix. Les primeres satisfant la quota mensual de 1 pesseta en avant, i les segones 2 ptes. per tot l'any.

L'any 1909 eren 320 sòcies, al 13 de desembre del 1922, eren 5.334.

Secció Permanent d'Educació i Instrucció

Instal·lat ja definitivament en son Casal l'Institut, una de les seccions que més ha pogut beneficiar-ne és, sens dubte, la d'Educació i Instrucció.

Disposant de lloc capaç i adequat ha vist pendre gran increment a les classes general destinades a les sòcies que es preparen per guanyar-se la vida; a les especials, per senyoretes que tenen interès en completar els coneixements adquirits durant el temps de llur educació; a les setmanals cuina i rebosteria; i les particulars, etc.

L'Ensenyament secundari implantat el curs anterior amb el doble fi d'una cultura general i de preparació per estudis superiors, segueix funcionant amb tota regularitat i amb resultats satisfactoris.

El pla d'estudis comprèn les assignatures següents:

Religió i moral.—Dret i Educació cívica.—Català —Castellà.—Literatura general.—Llengua estrangera.—Aritmètica.—Geometria.—Àlgebra.—Geografia.—Història.—Ciències Naturals.—Física i Química.—Fisiologia.—Higiene i Economia domèstica.—Treballs casolans.—Lavors.—Puericultura—Història de l'Art.—Dibuix —Música i Cant.—Rítmica.—Gimnàs.

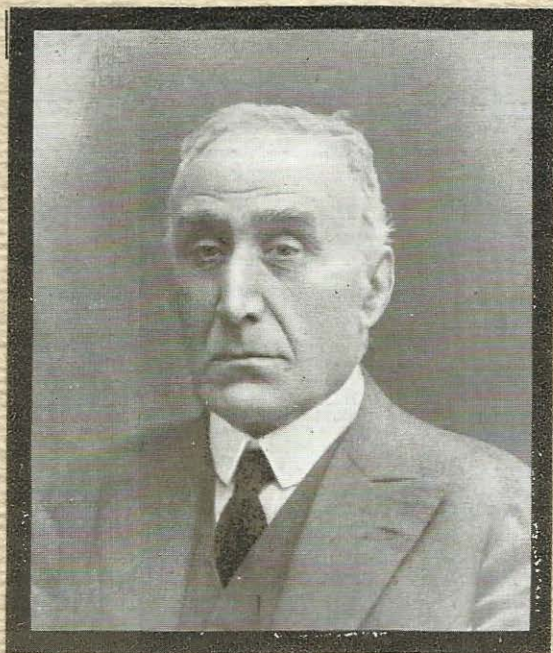
Està integrat per sis grups: un preparatori primer; dos preparatoris segons; dos regulars primers; un regular segon.

L'Ensenyament Domèstic, indispensable a la dona, sigui la que es vulgui la seva posició social, ja que aquest és la base de la vida familiar, ha començat les classes en el present curs de deu a una del matí. Comprèn les assignatures següents:

Repàs dels coneixements essencials de l'ensenyament primari.—Proveïment i cuinar.—Cosir, sorgir i apedaçar.—Tall i Confecció.—Rentar i planxar.—Nocions de ciències aplicades a la cuina i a la casa.—Economia domèstica.—Fisiologia i Higiene.—Puericultura i Pedagogia maternal.

Per les classes teòriques, les alumnes formen un sol grup; per les pràctiques, treballs manuals, cuinar, planxar, netejar, etc., estan dividides en tres grups.

L'assignatura de Comptabilitat Casolana es desenrotlla en la forma pràctica que requereix. A les alumnes dividides en tres grups correspon portar a cada un la comptabilitat dels tres estaments: classe treballadora, classe mitja i classe alta. Prenent per base el seu revin-

EN CÉSAR AUGUST TORRES

† 23 de juny de 1923

Cèsar August Torres

Una de les figures més rellevants de l'Excursionisme Català, En Cèsar August Torres, ha pagat el seu tribut a la Mort. Catalunya perd el pelegrí amorós que resseguí totes les seves muntanyes, que aplegà a vora seu als entusiastes recopiladors de la cançó popular i de la llegenda; als retrobadors de tots els tresors i bel·leses amagades; als que anaven a cercar pels monuments en runes les nostres riqueses pretèrites, que avui, gràcies a l'Excursionisme, cada recó, cada monjoia porta una dolça evocació.

Quedaran, com una cosa definitiva, les seves conferències sobre les comarques naturals de Catalunya; les famoses "Guies del Pirineu", aplegades en vuit volums, ultra els treballs diversos que el temps es cuidarà de que resplandeixin més cada dia.

Totes les notes biogràfiques d'En Torres han tingut una bella coincidència, fent ressaltar l'home modest i abnegat, que entregà per complet el seu amor a Catalunya; i, per aquestes seves altes qualitats, mereix abastament el nom d'Apòstol.

La Mort l'embolcallà, no deixant-li gustar la mel de l'home-natge projectat, a qui tant el mereixia, el qual hauria constituït una prova de la justa estima en què el tenia Catalunya.

ARXIU, que, en mantes ocasions, es vegé honorat amb la col·laboració d'En Torres, i el nostre CENTRE EXCURSIONISTA, que en data de primer de maig d'enguany el nomenava Soci honorari, apenats per la dolorosa pèrdua del Patriarca de l'Excursionisme Català, al tributar-li un record, posen damunt de la seva tomba un pom de perpetuïnes.

gut mensual fan la distribució de ço que correspon a les despeses de les diferents famílies: fixes, extraordinàries, imprevistes, etc., anotant les despeses en el seu dietari i fent el saldo cada mes per la seva comprovació.

Completen aquest ensenyament les pràctiques que les alumnes fan dues a dues per setmana, així en la cuina del Restaurant com en el Servei del mateix durant les hores del dinar.

Ultra ço que es refereix a la instrucció de les alumnes en general, llur formació és objecte d'especial interès per part d'aquesta Secció, que té organitzades unes conferències de formació moral i religiosa a les quals les alumnes concorren cada mes. Procura despertar-los l'habilitat i disciplina de l'estudi, donar-los concepte de la responsabilitat dels seus actes i fer que trobin en la satisfacció del deure complert el premi de llur treball i de llur esforç.

Resum de la Gràfica de classes.—(Curs 1922-23)

Classes Generals	1.302 alumnes	
» Especials	62	»
» Setmanals.	115	»
» Particular	30	»
» Ensenyament secundari	109	»
» Ensenyament Domèstic	18	»
Total	1.644	»

La classe de Cuina Popular es dona tots els dies feiners a les 8 del matí, i hi concorren diàriament de 125 a 200 alumnes.

Actes complementaris.—Les conferències i visites instructives de cada mes, la Secció de croquis i dibuixos, posada especialment a disposició de les Sòcies modistes; les lliçons mensuals de cuina casolana i dansa popular que els diumenges es donen a les associades, les converses instructives, les sessions artístiques, són altres medis de que aquesta Secció es val per treballar en pro de la cultura de les associades.

La Secció permanent de Biblioteca circulant pública, amatent a són ideal de contribuir en ço que d'ella depengui, i la formació moral i intel·lectual de la dona, inaugurarà al dia 9 de gener la Sala de lectura «Montserrat Patxot i Rabell» i la de Revistes i figurins «Ramon Llull», que, com es pot comprovar per les següents dades, han estat molt concorregudes:

Resum:

Biblioteca Circulant:	{ Llibres deixats.	6.634
	{ Llegidores inscrites.	1.501
Biblioteca Pública:	{ Llibres llegits	11.190
	{ Llegidores de revistes	7.387
	{ Assistents a la Biblioteca.	14.309

La Secció Permanent de Relació i Treball, ha tingut en l'any 1922 el següent moviment:

Demandes	1.149
Ofertes	1.055
Col·locacions	918

Resulta verament interessant el que ha fet l'Institut a favor de les institutrius estrangeres: varies són les que dirigint-se per escrit des de païssos empobrits per la guerra, han trobat en l'Institut apoi i empar fins a deixar-les col·locades en famílies honorables.

Entre les institutrius espanyoles col·locades a l'estranger, hem de fer remarcar una plaça proveïda a França, amb retribució superior a la generalitat, i una altra al Sud-Amèrica d'una mestressa catalana, qui per la llarguesa amb que són retribuïts els càrrecs en aquells païssos (el sou és de 100 pesos or colombians, 600 pessetes mensuals), resulta veraderament interessant.

La Secció permanent d'Economia i Proveïment té instal·lat un Bar que proporciona a les associades consumacions a mòdic preu.

Cuida també aquesta Secció d'un Restaurant instal·lat amb distingides servidores, on les associades que per viure en barris apartats tenen necessitat de dinar en punt proper a són treball, se'ls serveix per dugues pessetes un nutritiu dinar. El passat han estat servits 5.418 dinars.

Té també instal·lada la Secció un servei de banys i dutxes a disposició de les associades.

Seria llarga tasca descriure detalladament totes les demés Seccions d'Esports, Propaganda, Religió, Cerimonial i Festes etc., amb que compta l'Institut i explicar la instal·lació de cada dependència com també la magnificència de la Capella i saló d'actes i els despatxos de cada Secció. Tot està decorat amb severitat, senzillesa i un bon gust exquisit quedant el visitant corprès del mètode i ordre que regna en

tots els serveis, que fa que forçosament les alumnes han de trobar agradables els treballs que realitzen.

Resumint, direm, que al sortir de l'Institut un se sent orgullós d'haver-se convençut que tenim una institució catalana que amb dificultat trobaríem superada arreu del món. La amabilitat amb que fórem rebuts per la Comissió del Consell Directiu, ens féu més agradable la visita de la que en servarem un grat record.

F. P.

CRÓNICA

EXCURSIONS FBES.—Per un bon grup de socis, en nombre de 17, es portà a cap la senyalada a Barcelona pel dia 27 de maig, visitant-se l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona i Palau de la Generalitat. Cal remarcar que la primera, amb tot i reconeixent per endavant la seva importància, no es sospità tingués la extraordinària que alcançà. Va ésser una llàstima que molts socis, per desconeixement, es deixessin escapar l'ocasió de fruir la magnificència d'una Institució que honra la nostra terra. Des d'aquestes mateixes planes ens en ocupem degudament.

—El dia 3 de juny, per varis socis es portà a cap l'excursió al Sot de la Barrabaina, Font de la Riba, Torrota de l'Obac, Pou del Glaç i l'Obac.

—Dia 10 de juny: Força concorreguda es vegé l'excursió a Martorell, Colònia Güell, Ermita de Sant Ramon i retorn per Sant Boi, Cornellà i Barcelona, senyalada per aquest dia.

—El 17 de juny tingué lloc la nostra III Diada de Germanor a l'Obac, amb un èxit esclatant, superior als ja alcançats en les Diades anteriors. Es de dordre que el temps no acompanyés del tot la festa.

—El dia 24 del mateix mes, un bon nombre de socis realitzà la de Sarrià, Monestir de Pedralbes, Santa Creu d'Olorde, Sant Bartomeu de la Quadra, Papiol i Rubí.

—El dia 8 de juliol, i a l'objecte de reposar del mal deix de la Festa Major, s'anà a Càn Vinyes, Càn Solà del Recó i Càn Torres, quina excursió s'havia ja proposat a aquest fi.

—A la vetlla de la vigília del mateix dia, altres socis anaren a la muntanya de Sant Llorenç del Munt a fer les proves i estrena de dues tendes de campanya rebudes rescentment de França i destinades per a fer una llarga excursió per les altes valls i pics del Pireneu Català i

Aragonés. El campament fou instal·lat en el pla que hi ha abans de la Font del Sauc.

—Seguint el curs de la calor, una dotzena de socis es traslladà a Sant Vicents de Castellet, passant el dia a la vorera del riu Llobregat i prenent també una remullada general. No obstant i perquè l'excursió no fos tan pesada (?), cap al tard, i vorejant sempre el riu, s'anà cap a Castellbell, Vilà i estació de Monistrol, visitant-se de passada les obres dels Ferrocarrils Catalans. Total de caminar, una hora i una excursió magnífica. Aquesta és la que estava organitzada pel dia 15 de juliol.

—ACTES.—Un sorollós èxit alcançà la festa celebrada a la Cova del Drac el dia 22 d'abril prop-passat, amb motiu de fer-se l'ascensió oficial i col·locació d'un record que perpetués el fet. Responent al convit del Centre, quatre cents excursionistes, poc més, poc menys, es congregaren als voltants de la Cova per a presenciar l'escalament, no faltant-hi tampoc un nombre considerable de damisel·les que donaven un tó més escaient a la festa.

Els preparatius de l'ascensió i aquesta es feren sense cap incident.

Cap els voltants del migdia, el mal temps regnant desbotà en pluja, lo que motivà que la grandiosa gentada es dispersés entre Santa Agnès, La Mola i Càn Pobra, buscant aixopluc per a fer-hi el dinar. No obstant aquest contratemps, la resta del dia transcorregué en mig de la major animació.

—El dia 6 d'abril el consoci senyor Rossend Grané donà en el nostre estatge una conferència de caràcter íntim, relatant el primer escalament al Morral o Cova del Drac, efectuat el dia 11 de febrer. Aquesta conferència fou il·lustrada amb vàries projeccions.

—La Junta Directiva, en reunió del dia 3 d'abril, nomenà als socis senyors Josep Reig i Joan Font per a cobrir dues vacants dins la Comissió organitzadora d'excursions.

—SECCIÓ D'ATLETISME.—El dia 20 de maig, amb motiu de la Festa Major de la barriada de Sant Pere, la Joventut Santperenca organitzà vàries proves atlètiques amb la cooperació d'aquesta Secció. En la cursa excursionista inscribírem dos equips copsant-ne el primer i segon premis respectivament. El primer equip estava compost per En Jaume Griera i Manel Fonoll i l'altre per En Pere Pera i Jesús Oscó.

En la cursa de velocitat (80 metres) hi prengueren part En Llorenç Feiner i En Josep Montané; tots dos en les eliminatòries es clas-

sificaren per la final, de la que en resultà guanyador En Ll. Feiner i en tercer lloc En J. Montané.

A continuació es feren varies demostracions de salts d'alçada, resultant molt vistosos els que realitzà amb perxa En Ll. Feiner, passant l'alçada de 2 m. 45 cm.

—Ha quedat definitivament arranjat el nou camp de Les Fonts, on ja hi tenen lloc els entrenaments i eliminatòries pels concursos atlètics que es celebraran en la III Diada de Germanor a l'Obac. Cap a la tardor hi ha el propòsit de fer la seva inauguració oficial amb una gran festa atlètica. Més endavant en donarem detalls.

SECCIÓ D'ESPORTS DE NEU I ALTA MUNTANYA.—En reunió general extraordinària celebrada per aquesta Secció, es nomenà la següent nova Junta Directiva: President, Antoni Dalmases; Secretari, Joan Pineda; Tresorer, Manel Closa, i Vocal, Isidre Llosas.

(Nota.—Tots els anteriors actes es deixaren de publicar en el número d'«Arxiu» anterior, per excés d'original en el mateix.)

—Després d'un profitós viatge d'estudis, tornem a tenir entre nosaltres, nostre volgut amic En Josep Rigol, al qual li donem la més coral benvinguda.

—Els socis Jaume Grieria i Manel Fonoll han ofrenat al Centre la magnífica copa que guanyaren en la cursa excursionista per equips organitzada per la Joventut Santperenca el dia 20 de maig passat i en la que obtingueren el primer premi.

—N'Antoni Abadies (guia de Benasque) ha posat en coneixement d'aquest Centre, la inauguració d'un servei d'autos des de l'estació de Montçó fins a Benasque, el que facilita en gran manera l'anada a aquelles regions, doncs es guanya la nit que abans s'havia de perdre a Graus, tant a l'anada com a la tornada. Aquest servei sols serà durant la temporada d'istiu.

—En la vetlla del dia 13 de juliol, tingué lloc en l'espaió pati, el repartiment dels premis als guanyadors dels concursos establerts per la III Diada de Germanor a l'Obac, i quina classificació donem a conèixer en aquest mateix número. El soci En Rossend Grané llegí una acurada ressenya de la festa; a continuació es projectaren varies col·leccions de diapositius referents a la Diada; seguidament els socis Isidre Suana i Pere Sala, premiats amb el primer i segon premis respectivament, en el concurs de llegendes, llegiren llurs composicions

premiades, i finalment tots els premiats passaren a recollir de mans del senyor President el seu respectiu premi. Va resultar una festa agradabilíssima, tant pel seu caire, com per la nombrosa concurrència que hi assistí.

—La visita a l'Observatori Fabra projectada per a la revetlla de Sant Jaume, va tenir de suspendre's atenent a indicacions fetes per la Direcció. No obstant, aquesta visita tindrà lloc durant el proper mes d'agost, quina data es donarà a conèixer oportunament.

—SECCIÓ D'ATLETISME.—Aquesta Secció fou convidada a cooperar al festival benèfic que en el camp del «Terrassa» organitzà l'Unió Ciclista de nostra ciutat el dia 10 de juny passat. En la part atlètica els nostres inscrits obtingueren les següents classificacions: Salts d'alçada amb impuls: Primer, J. Griera i segon A. Soler. Salts amb perxa (demostracions): Ll. Feiner. Cursa de velocitat, 60 metres lliços: Primer, F. Roig.

—Per excés d'original deixem de publicar varies notes, que insertarem en el pròxim número.

ANUNCI D'EXCURSIONS SUBSTITUCIO DE LA FULLA IV DE L'ANY XIII

DIA 5 D'AGOST

Excursió a les Dunes de Castelldefels

Es visitarà el Castell i banys a la Platja.—Sortida en el tren de les 6 del matí, pels Ferrocarrils de Catalunya, amb provisions per a tot el dia.—Preparatòria, divendres dia 3.—Pressupost 5 ptes. (despeses de trens).
Vocal: Josep Gelabert.

DIA 12 D'AGOST

Excursió a Martorell

Itinerari: Martorell, Sant Andreu de la Barca, Pallejà, Molins de Rei, Papiol i Rubí, des d'on es retornarà pels Ferrocarrils de Catalunya.—Sortida, a dos quarts de 4 del matí.—Portar-se la minestra.—Preparatòria, divendres dia 10.—Vocal: Miquel Carantela.

DIES 15 I 16 D'AGOST

Excursió a Girona i Banyoles

Dia 15: Sortida pels Ferrocarrils de Catalunya en el tren de les 6 del matí i de Barcelona a dos quarts de 8 per arribar a Girona a les 10'28. Es visitarà el Museu, Catedral, Claustres, Església de Sant Fèlix (on es guarda el

cos de Sant Narcís), Banys Alarbs i altres bel·leses de la immortal ciutat.—Dinar, sopar i dormir a l'Hotel Comerç.
 Dia 16: Sortida amb auto cap a Banyoles, visitant-se l'Estany i la notable Església Romànica de Porqueres.—Dinar a Banyoles i retorn a Girona, arribant a Terrassa a la vetlla del mateix dia.

Sessió preparatòria, dimarts dia 7.—Pressupost, unes 40 ptes., comprés tot, menys els esmorzars.

Vocal: Francesc Pi de la Serra.

DIES 15 I 16 D'AGOST

Excursió al Montseny

Dia 15: Balenyà, El Brull, Matagalls, Coll Pregon i Sant Marçal. (Sopar i dormir).—Dia 16: Les Agudes, Turó de l'Home, Santa Fè i Gualba.—Pressupost, 20 ptes.—Inscripció, dimarts dia 7.—Per a més detalls, al vocal Josep Tintoré.

DIES 14, 15 I 16 D'AGOST

EXCURSIÓ AL PIRENEU CATALÀ. - Comarca de Ribes i Cerdanya

Dia 14: Sortida de Terrassa a les 12'15 de la tarda, estació del Nord. Ribes i Caralps. (Sopar i dormir).

Dia 15: Caralps, Fontalba, Serra del Borrut, Cim del Puigmal, Coll del Segre, Coll de Finestrelles i Sallagosa (Cerdanya). (Sopar i dormir).

Dia 16: Es visitarà Font Romeu, Mont Louis i Puigcerdà. Retorn a Terrassa el mateix dia.

Inscripció, del 3 al 10.—Portar-se dos esmorzars i dos dinars.—Vocal: Josep Reig.

DIA 19 D'AGOST

Excursió d'investigacions geològiques pels voltants de Can Mir

Itinerari: Santa Maria de Taudell, Sant Miquel de Taudell, Sant Martí de Sorbet i Can Mir.—Sortida a les 5 matí, aprovisionats.—Preparatòria, divendres dia 17.

Vocal: Rossend Grané.

DIA 26 D'AGOST

Excursió familiar a Masnou, Alella i Turó de Sant Mateu

Es visitaran, a Alella, els importants cellers del Sindicat Agrícol. En el turó de Sant Mateu, además de sa anomenada ermita, és agradable per la seva situació, que permet disfrutar de formoses vistes en el mar i totes les muntanyes del Vallès, etc., etc.

Pressupost, 5'80 ptes.—Sortida pels Ferrocarrils de Catalunya a les 6 del matí, aprovisionats per a tot el dia.—

Sessió preparatòria, divendres dia 24.—Vocal: I. Suana.

DIA 2 DE SETEMBRE**Excursió a l'Obac, Rellinàs i Monistrol**

Itinerari: Obac, La Portella, Font de Carlets, Les Fonts de Rellinàs i els Ginjolars. Si es troben en activitat, es visitaran les fonts intermitents de la mateixa vall com són La Saiola, La Barbotera, etc. Després d'haver dinat en la formosíssima font dels Ginjolars, es seguirà fins a l'estació de Monistrol on s'agafarà el tren fins a Terrassa. Sortida a les 5 del matí.—Portar-se la minestra.—Preparatòria, divendres dia 31 d'agost.—Vocal: Rafel Roig.

DIA 9 DE SETEMBRE**Excursió-visita a Manlleu**

visitant-se els Tallers Serra i les Forges del Ter.—Inscripció, dia 4.—Per a detalls, al vocal Ramon Reig.

DIA 16 DE SETEMBRE**Excursió de Muntanya**

Itinerari: Olesa, La Puda, Cairat, Càn Estruc, Cova de Nostra Dona de Montserrat i Monestir.

Sortida a les 3 del matí.—Retorn per la Font de les Guilleumes, agafant el tren a l'estació de Monistrol (Nord).—Pressupost, 1'55 ptes.—Portar-se provisions.—Preparatòria, divendres dia 14.—Vocal: Joan Font.

DIA 23 DE SETEMBRE**Excursió a Sant Llorenç del Munt**

amb el següent itinerari: Càn Solà del Pla, Càn Marcet, Càn Robert, Càn Garrigosa, Càn Pèlacs (avenc de Càn Pèlacs), Càn Bufí, Collet de Prunera, Font Flàvia, Obits, Cova del Drac i La Mola. Retorn per Càn Torres.

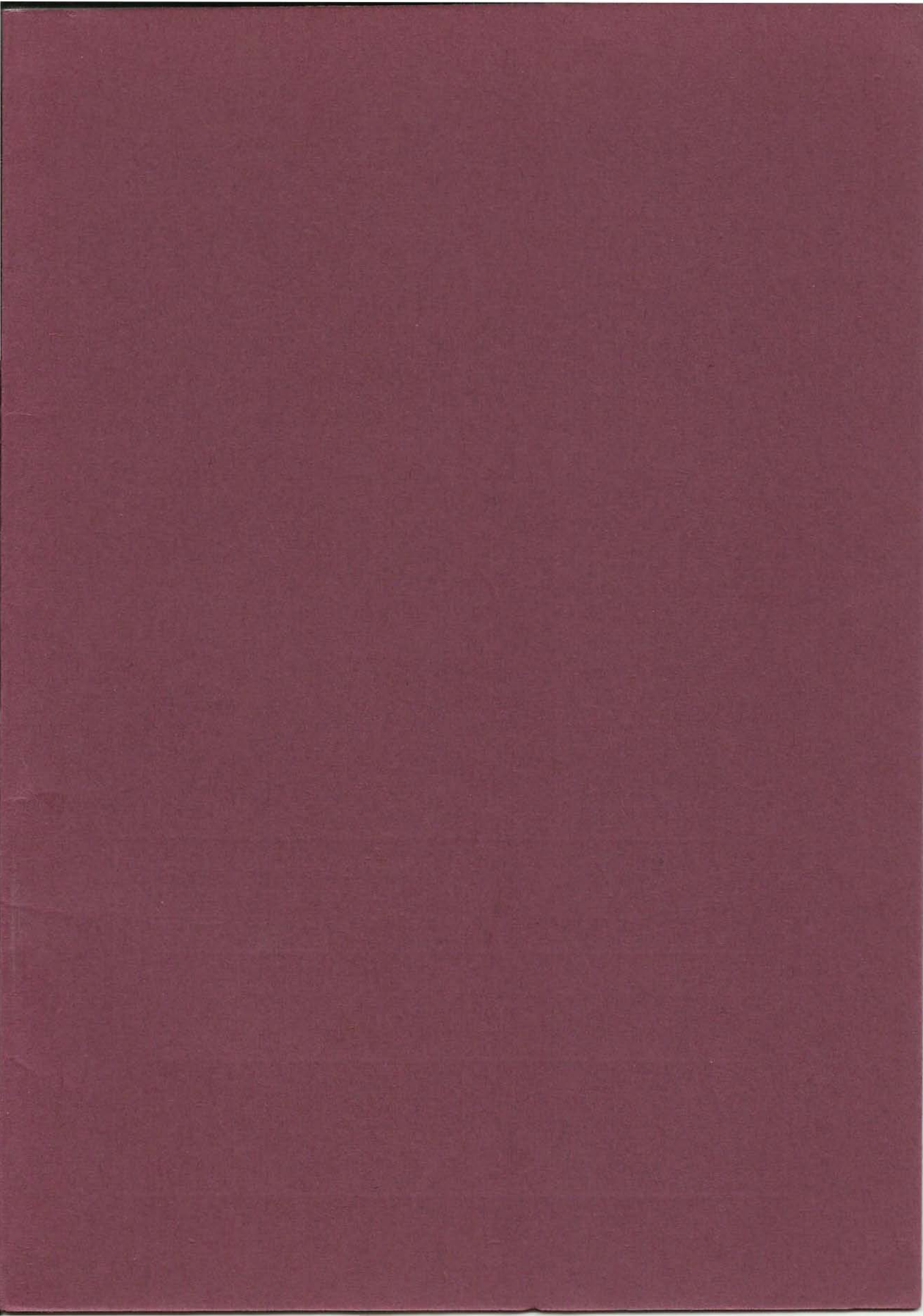
Sortida a les 5 del matí.—Cal portar-se la minestra —Preparatòria, divendres dia 21.—Vocal: Emili Roca.

DIA 30 DE SETEMBRE**Excursió al Monestir de Sant Benet de Bages**

Sortida de Terrassa a les 7 del matí, pel Nord, fins a Manresa.—Pressupost, 5 ptes.—Aprovisionats per a tot el dia.—Inscripció i detalls: divendres dia 28.

Vocal: Secció de Fotografia.

NOTA.—Es prega als socis que tinguin la iniciativa d'alguna excursió, se serveixin traspasar-la al President de la Comissió Organitzadora d'Excursions.

ARXIU

ES REPARTEIX DE FRANC ALS SE-
NYORS SOCIS DEL CENTRE EXCUR-
SIONISTA DE TERRASSA

SUSCRIPCIO: TERRASSA, 9 pessetes anyals

FORA, 10 » »
